

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 13/2019
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ Ε΄

Συνεδρίαση της 23^{ης} Ιανουαρίου 2019

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Βασιλική Πανταζή, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Σταύρος Σπυρόπουλος, Γεώργιος Γρυλωνάκης, Ιωάννης Χατζηνέκουρας
Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΔΥΗΔ/ΔΔΑΔ/ΤΔΥΕΦ/519066/36142 / 1388/18.10.2018 έγγραφο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού/Γενικής Διεύθυνσης Διοικ. Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης/Δ/νσης Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού / Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης Εποπτευομένων Φορέων.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται αν είναι δυνατή η χορήγηση στο καλλιτεχνικό προσωπικό των (Κρατικών) Ορχηστρών άδειας άσκησης διδακτικού έργου σε Μουσικές Σχολές.

Στο πιο πάνω ερώτημα , το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε΄) γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό.

1. Στο έγγραφο της ερωτώσας Υπηρεσίας δίδεται το ακόλουθο πραγματικό και υποβάλλεται το εξεταζόμενο ερώτημα κατ' επίκληση διατάξεων που παρατίθενται στο νομοθετικό πλαίσιο της υπόθεσης. Ειδικότερα:

α) Με το αριθμ. 1593/30-9-2015 έγγραφό της, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, διαβίβασε στη Δ/ση Διοίκησης & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού του ΥΠΠΟΑ, μεταξύ άλλων, την από 7-9-2015 αίτηση της Σ.Ι., μόνιμου υπαλλήλου - Μουσικού 5ης Κατηγορίας της ανωτέρω Ορχήστρας (Δ.Υ εποπτευόμενη από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού) για χορήγηση άδειας διδασκαλίας στις Μουσικές Σχολές Σ., για την εκπαιδευτική περίοδο 2015-2016, με τη θετική εισήγηση του Διευθυντή της εν λόγω Ορχήστρας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69 παρ. 4 και 5 του Ν. 2065/92.

β) Με το αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΔΥΗΔ/ΔΔΑΑΔ/ ΤΥΕΦΤΠ/ 271106/ 33491/ 30174/ 1243/ 14-10-2015 έγγραφο της ερωτώσας Υπηρεσίας υποβλήθηκε ερώτημα προς το Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας και Κοινοβουλευτικού Ελέγχου σχετικά με τη χορήγηση άδειας διδασκαλίας σε μόνιμους υπαλλήλους - Μουσικούς σε Μουσικές σχολές, επί του οποίου εκδόθηκε το από 19-10-2015 (γνωμοδοτικό) έγγραφο της Α.Τ., δικηγόρου με έμμισθη εντολή στο ΑΤΝΠΚΕ , σύμφωνα με το οποίο δεν είναι δυνατή, λόγω του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, η χορήγηση στους υπαλλήλους - Μουσικούς αδειών για άσκηση διδακτικού έργου σε Μουσικές Σχολές, πλην των Ωδείων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο εν λόγω έγγραφο.

γ) Ο Π. Μ. καλλιτεχνικός Διευθυντής της Μουσικής Σχολής Σ. και του Ωδείου Σ. με το από 6-9-2018 ηλεκτρονικό μήνυμά του προς την ερωτώσα Υπηρεσία, θέτει ερώτημα αναφορικά με την ρύθμιση που υπάρχει για τα μέλη των Κρατικών Ορχηστρών να εργάζονται στα Ωδεία και όχι στις Μουσικές Σχολές, υποστηρίζοντας την άποψη ότι «...και τα δύο Ιδρύματα ωδεία και μουσικές σχολές είναι ισότιμα και αναγνωρισμένα από το Κράτος και οι τίτλοι σπουδών έχουν την ίδια βαρύτητα...».

2. Κατόπιν των ανωτέρω υποβλήθηκε το υπό κρίση ερώτημα.

Νομοθετικό Πλαίσιο.

3. Κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 15 παρ. 3 του ν.δ. 1445/1942 «Περί οργανώσεως και λειτουργίας του Ωδείου Θεσσαλονίκης» (Α' 157) εκδόθηκε το β.δ. 16/1966 «Περί ιδρύσεως ιδιωτικών μουσικών ιδρυμάτων» (Α'7), στα άρθρα 1 και 9 του οποίου ορίζονται, αντιστοίχως, τα εξής:

Άρθρο 1.

«1. Τα μουσικά ιδρύματα ιδιωτικά και μη διακρίνονται εις: α) Ωδεία β) Μουσικά Σχολάς γ) Συμφωνικά Ορχήστρας δ) Συγκροτήματα Μουσικής δωματίου, και ε) Χορωδίας. Τα υπό στοιχεία α' και β' ιδρύματα αποτελούν μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα».

Άρθρο 9.

«1. Εις έκαστον των έν άρθρω 1 του παρόντος μουσικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων δύνανται να λειτουργούν αι κάτωθι Σχολαί και Τμήματα:

Α' Εις τα Ωδεία: α) Σχολή Ανωτέρων Θεωρητικών Μαθημάτων και Συνθέσεως, με τμήματα: 1) Αρμονίας, 2) ενοργανώσεως, 3) αντιστίξεως και φυγής, 4) ενορχηστρώσεως και 5) συνθέσεως. β) Σχολή Διευθύνσεως Μουσικών Συγκροτημάτων με τμήματα: 1) διευθύνσεως χορωδίας, 2) διευθύνσεως φιλαρμονικής και 3) διευθύνσεως συμφωνικής ορχήστρας. γ) Σχολή ενοργάνου μουσικής, με τμήματα: 1) πληκτών, 2) εγχόρδων, 3) πνευστών και 4) κρουστών οργάνων. δ) Σχολή Μονωδίας με τμήματα: 1) Μονωδίας και 2) Μελοδραματικής, ε) Σχολή Εκκλησιαστικής Μουσικής.

Β. «Είς τας Μουσικάς Σχολάς: α) Τμήμα αρμονίας β) Τμήμα αντιστίξεως και φυγής γ) Τμήμα πληκτών δ) Τμήμα εγχόρδων ε) Τμήμα πνευστών στ) Τμήμα μονωδίας».

2. Διά την χορήγησιν τής υπό του παρόντος προβλεπομένης αδείας δέον να πληρώνται αι προϋποθέσεις λειτουργίας τουλάχιστον των κάτωθι Σχολών και Τμημάτων:

Α'. Διά τα Ωδεία:

α) Σχολής Ανωτέρων Θεωρητικών Μαθημάτων, με τμήματα: 1) αρμονίας, 2) ενοργανώσεως, 3) αντιστίξεως και φυγής.

β) Σχολής ενοργάνου Μουσικής, με τμήματα: 1) πληκτών, 2) εγχόρδων και 3) πνευστών.

γ) Σχολή μονωδίας, με τμήματα: 1) μονωδίας και 2) μελοδραματικής.

Β'. Διά τας Μουσικάς Σχολάς:

Ένα τουλάχιστον εκ των είς τας Σχολάς ταύτας προβλεπομένων να λειτουργούν τμημάτων.»

4. Με τις διατάξεις του κεφαλαίου Β του άρθρου 69 του νόμου 2065/1992 « Αναμόρφωση φορολογίας και άλλες διατάξεις» (Α' 113) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

« Β. 1. Απαγορεύεται στο καλλιτεχνικό προσωπικό της ορχήστρας να διορισθεί ή προσληφθεί σε δεύτερη θέση ή απασχόληση στο δημόσιο τομέα. 2. Ως δεύτερη θέση ή απασχόληση δεν νοείται η άσκηση από τα μέλη του καλλιτεχνικού προσωπικού της ορχήστρας διδακτικού έργου σε κρατικά ωδεία, εφόσον η απασχόληση αυτή δεν υπερβαίνει τις οκτώ (8) ώρες την εβδομάδα, δεν κωλύει το έργο της ορχήστρας και εγκρίνεται από το διευθυντή της. Οι αποδοχές και από τις δύο θέσεις δεν θα υπερβαίνουν τις αποδοχές του εξάρχοντος με τριάντα χρόνια υπηρεσίας σε σύζυγο και δύο παιδιά. Ο διευθυντής της ορχήστρας μπορεί να ανακαλέσει οποτεδήποτε την κατά την παρ. 2 εδ. 1 του παρόντος άρθρου χορηγηθείσα έγκρισή του, εφόσον κρίνει ότι το μέλος του καλλιτεχνικού προσωπικού της ορχήστρας λόγω του διδακτικού έργου δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς την ορχήστρα, στην οποία υπηρετεί. 3... 4. Ιδιωτική απασχόληση του καλλιτεχνικού προσωπικού της ορχήστρας απαγορεύεται επ' αμοιβή, επιτρέπεται δε μόνο όταν συνίσταται σε άσκηση διδακτικού έργου σε ωδεία και εφόσον δεν υπάρχει παράλληλη απασχόληση σε κρατικά ωδεία κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου αυτού και σε συμμετοχή σε συγκρότημα μουσικής δωματίου μέχρι δώδεκα ατόμων. 5. Για την άσκηση του παραπάνω ιδιωτικού έργου χορηγείται άδεια από τον Υπουργό Πολιτισμού ύστερα από γνώμη της καλλιτεχνικής επιτροπής, η οποία αποφασίζει κατόπιν εισηγήσεως του διευθυντή της ορχήστρας. Η άδεια χορηγείται υπό τον όρο ότι δεν κωλύεται το έργο της ορχήστρας και ότι η απασχόληση αυτή δεν συμπίπτει με τακτικές ή έκτακτες υπηρεσίες της ορχήστρας και δεν υπερβαίνει τις οκτώ (8) ώρες την εβδομάδα. Η άδεια ασκήσεως ιδιωτικού έργου παρέχεται για ορισμένο χρόνο και αφορά συγκεκριμένο έργο. Ο Υπουργός Πολιτισμού μπορεί να ανακαλέσει οποτεδήποτε τη χορηγηθείσα άδεια μετά από εισήγηση του διευθυντή της ορχήστρας, εάν παύει να συντρέχει ένας από τους τεθέντες στην παρ. 2 εδ. 2 του άρθρου αυτού όρους».

5. Με τις διατάξεις της παραγράφου 17 του άρθρου 10 του ν. 3207/2003 « Ρύθμιση Ολυμπιακής Προετοιμασίας και άλλες διατάξεις» (Α'302), ορίζεται ότι «17. Οι καλλιτεχνικές Επιτροπές των Κρατικών Ορχηστρών Αθηνών και Θεσσαλονίκης καταργούνται και οι αρμοδιότητές τους περιέρχονται στους Διευθυντές των Ορχηστρών».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Κατά την ενώπιον του Τμήματος συζήτηση μεταξύ των μελών επί της ερμηνείας των προπαρατεθεισών διατάξεων διατυπώθηκαν δύο (2) γνώμες : Η γνώμη της **πλειοψηφίας**, που απαρτίσθηκε από τους Μεταξία Ανδροβιτσάνεα, Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Βασιλική Πανταζή, Δημήτριο Μακαρονίδη, Σταύρο Σπυρόπουλο, Γεώργιο Γρυλωνάκη και Ιωάννη Χατζηνέκουρα, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (ψήφοι 6), με την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο), δέχθηκε τα εξής :

6. Με τις διατάξεις του β.δ.16/1966 ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην άδεια ίδρυσης και την λειτουργία των μουσικών, ιδιωτικών και μη, ιδρυμάτων. Ειδικότερα δε στην διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του β.δ.16/1966 ορίζεται ότι τα Ωδεία και οι Μουσικές Σχολές αποτελούν μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα .

7. Στα μεν Ωδεία δύνανται να λειτουργούν οι αναφερόμενες στη διάταξη του άρθρου 9 του ανωτέρω διατάγματος με τα αντίστοιχα για κάθε μία από αυτές Τμήματα, στις δε Μουσικές Σχολές τα αναφερόμενα στο άρθρο αυτό Τμήματα, υπάρχει δηλ. σαφής διάκριση μεταξύ των ανωτέρω μουσικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ως προς τη δομή τους.

8. Με τις διατάξεις του άρθρου 69 κεφ. Β του ν.20165/1992 ρυθμίστηκαν μεταξύ άλλων τα θέματα απασχόλησης του καλλιτεχνικού προσωπικού των κρατικών Ορχηστρών . Ειδικότερα και όσον αφορά την ιδιωτική απασχόληση του εν λόγω προσωπικού αυτή απαγορεύεται όταν ασκείται με αμοιβή (παρ.4). Κατ' εξαίρεση, η ανωτέρω ιδιωτική απασχόληση με αμοιβή επιτρέπεται μόνο όταν συνίσταται σε άσκηση διδακτικού έργου σε ωδεία και εφόσον δεν υπάρχει παράλληλη απασχόληση σε κρατικά ωδεία κατά την έννοια της παραγράφου 2 του ιδίου άρθρου και σε συμμετοχή σε συγκρότημα μουσικής δωματίου μέχρι δώδεκα ατόμων. Για την άσκηση αυτή απαιτείται άδεια του Υπουργού Πολιτισμού ύστερα από γνώμη του διευθυντή της ορχήστρας (βλ. ανωτέρω τη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 17 του ν. 3207/2003). Η άδεια αυτή χορηγείται για ορισμένο χρόνο και αφορά συγκεκριμένο έργο, υπό τον όρο ότι δεν κωλύεται το έργο της ορχήστρας, η απασχόληση αυτή δεν συμπίπτει με τακτικές ή έκτακτες υπηρεσίες της ορχήστρας και δεν υπερβαίνει τις οκτώ (8) ώρες την εβδομάδα, ενώ μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, εάν παύει να συντρέχει ένας από τους τεθέντες

όρους (ΝΣΚ 284/2016). Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις περιλήφθηκαν με σχετική υπουργική τροπολογία στο νομοσχέδιο «Αναμόρφωση της Αμεσης Φορολογίας και άλλες διατάξεις», στην δε σχετική αιτιολογική έκθεση γίνεται μια γενικόλογη αναφορά στο ότι «η τροπολογία αυτή αποβλέπει στην αναβάθμιση του ρόλου τόσο των Κρατικών Ορχηστρών Αθηνών και Θεσσαλονίκης ως συνόλων, όσο και των μελών του καλλιτεχνικού προσωπικού τους Κυρίως ικανοποιείται το χρόνιο αίτημα των μουσικών να αφοσιωθούν απερίσπαστα στις Κρατικές ορχήστρες και να αποδώσουν λόγω των νέων προϋποθέσεων έργο διεθνούς επιπέδου...».

9. Οι ανωτέρω διατάξεις, οι οποίες είναι εξαιρετικού (και ευνοϊκού) δικαίου, πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται στενά, δηλαδή κατά την γραμματική διατύπωσή τους (ΝΣΚ 32/2015) και συνακόλουθα στην έννοια «ωδεία» της διάταξης της παραγράφου Β4 του άρθρου 69 του ν.2065/1992 δεν περιλαμβάνονται (υπάγονται) οι Μουσικές Σχολές, δεδομένης της διακριτής έννοιάς τους με τα ωδεία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 9 του β.δ.16/1966. Άλλωστε, αν ο νεότερος νομοθέτης (του ν. 2065/1992) ήθελε να υπαγάγει πλέον των Ωδείων και τις Μουσικές Σχολές, στην κατ' εξαίρεση άσκηση διδακτικού έργου για το καλλιτεχνικό προσωπικό των Κρατικών Ορχηστρών, έχοντας υπόψη του τις διακρίσεις που αφορούν τα ανωτέρω δύο μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και προβλέπονται στην ανωτέρω διάταξη του άρθρου 9 του β.δ.16/1966, θα το όριζε ρητά.

10. **Μειοψήφησε** η Νομική Σύμβουλος του Κράτους Ελένη Σβολοπούλου (ψήφος 1), η οποία διατύπωσε την εξής γνώμη : Η ,κατά τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 69 του ν.2065/1992, δυνατότητα χορήγησης στο καλλιτεχνικό προσωπικό των Κρατικών Ορχηστρών άδειας άσκησης διδακτικού έργου σε ιδιωτικά Ωδεία ισχύει, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, και για τις ιδιωτικές Μουσικές Σχολές. Τούτο, διότι από τις διατάξεις των άρθρων 1,9, 14 και 15 του β.δ.16/1966 και της παραγράφου 4 του άρθρου 69 του ν.2065/1992 συνάγεται ότι και τα δύο μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, Ωδεία και Μουσικές Σχολές, δεν εντάσσονται σε καμία εκπαιδευτική βαθμίδα, είναι ισότιμα και αναγνωρισμένα από το κράτος και οι τίτλοι σπουδών τους έχουν την ίδια βαρύτητα. Επίσης, το διδακτικό προσωπικό

ιδιωτικού Ωδείου και ιδιωτικής Μουσικής Σχολής έχει τα ίδια προσόντα(άρθρο 14 β.δ/1966), ενώ και τα απαιτούμενα προσόντα του Δ/ντή ιδιωτικού Ωδείου και ιδιωτικής Μουσικής Σχολής είναι τα ίδια (άρθρο 15 β.δ.16/1966).Η μόνη διαφορά συνίσταται στο μέγεθός τους, αφού για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικού Ωδείου πρέπει να λειτουργούν τουλάχιστον: α) Σχολή Ανωτέρων Θεωρητικών με τμήματα 1)αρμονίας,2) ενοργάνωσης και 3)αντίστιξης και φυγής β)Σχολή Ενόργανης μουσικής με τμήματα 1) πληκτών 2)εγχόρδων και 3)πνευστών και γ)Σχολή Μονωδίας με τμήματα1)μονωδίας και 2)μελοδραματικής, ενώ για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικής Μουσικής Σχολής αρκεί να λειτουργεί τουλάχιστον ένα από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9B β.δ16/1966 Τμήματα {1)αρμονίας,2) αντίστιξης και φυγής, 3)πληκτών, 4)εγχόρδων, 5)πνευστών και 6) μονωδίας}.Με τα δεδομένα αυτά, δεν υπάρχει καμία ποιοτική διαφορά μεταξύ των δύο μουσικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, που να δικαιολογεί την ανωτέρω διαφορετική ρύθμιση, και συνακόλουθα είναι δυνατή, κατά την άποψη αυτή, η χορήγηση στο καλλιτεχνικό προσωπικό των Κρατικών Ορχηστρών άδειας άσκησης διδακτικού έργου σε ιδιωτικές Μουσικές Σχολές.

Απάντηση

11. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε'), γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ως εξής :

Δεν είναι δυνατή η χορήγηση στο καλλιτεχνικό προσωπικό των (Κρατικών) Ορχηστρών άδειας άσκησης διδακτικού έργου σε Μουσικές Σχολές.

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 28-1 - 2019

Η Πρόεδρος

Μεταξία Ανδροβιτσανέα

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Ευστράτιος Ηλιαδέλης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ